

સુરતના સુંદરી

I અથવા ૩
૧૨૫ જોયુગ્મી કાર્યક્રમ

ગરકનો:
ભુકસેલર શિલાલ મહિંકર વ્યાસ
સ્ટેશનરોડ-સુરત.
જોડા બે આના.

સાધારણ જાણકારી
અધિકારી
સાધારણ જાણકારી
૧૯૨૦૮

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[गुजरात कोपीराइट विभाग]

અનુક્રમાંક ૧૧૨૦૮- વર્ગાંક

पुस्तकानुं नाम सुरतना सुंदरी

[illegible]

સુરતની સુંદરી અથવા કૃષ્ણીયુગની કાચલ

નવી વહુનું શરમજી શેઠ શેઠાણીના ઝઘડા સાથે.

પૃથ્વીપુત્ર—

નવીન પ્રેમરસણીની મૃગનયની ભાન તું કયાં ભૂલી આવી,
શાણી સલુણી મદન મદમીણી કોણે તને ભરમાવી ખેન-લાન.
સરવર તટપર જલકીડાએ સહજ સખી એ તો આવી,
અંપક છાંયે ઉભી રહી એને ભોગીએ ભરમાવી.
અરસપરસ અમ આંખ મળી મને લોચનીયે લલચાવી-ખેન,
માર્ગે જતાં મળ્યો મધુકર નિકટ ગઈ અણુભાણી.
મહભર રસીકા રસ લૂટતાં રસ ઘેન મહીં ઘેરાણી,
મન ગમતાની મોજ મજામાં પુલ વેણી વીખરાણી-ખેન.

છત્ર વિજય—

અલી નયન બાણ કયાં વાગ્યાં ?
મનનાં મુગ્ધ ભાવ કયાં જાગ્યાં ? સાચું બોલ બોલ બોલ,
કોણ રસિકવર મળ્યા પરસ્પર કયાં દૃઢ્યે અનુસંગ્યા ?
લોચનીઆં મહઘેરાં તલસે અધર સુધારસ તરસ્યાં,
વસીકરણ કોણે કીધાં આ, બહાલ કહે કયાં વરસ્યાં ?—સાચું.
લાલ કોણ ને લગની શાની, હજી હું બાળ કુંવારી,
ચાલાકી મુકી દો ચતુરા, ભાણી ઠગાઈ તમારી.
ભાગ્યોદય—

પાય કોણ મને પ્રીતીના ઘુંટડા, ગોત્યામે કૈક પુલ-ફાલ્યા ને પુટડા.
પરણ્યો પડ્યો રહે છે પારકી પંચાતમાં, મુને બોલાવે નહિ
હીંમાં કે રાતમાં;
વર તો મળે હજાર નાતરીયા નાતમાં, મન ના રીઝે એવી વાતમાં.

મોહિનીચન્દ્ર—

આવશે ખ્યારી આવશે ખ્યારી આવશે, ૬
અહો હો હો, મારી હૃદય મણી પદ્મણિ પધારશે.
હીરા મંગાવું કે મોતી મંગાવું, ખ્યારીનું મનશે માનશે;
માળા મંગાવું કે ગજરા ગુંથાવું, સુંદરીને શું કાવશે.
અંબેલી લાવું કે હીનો મંગાવું, રસીલી શાથી રાચશે;
લાડુ મંગાવું કે ઘેખર મંગાવું, મોહિનીને શું ભાવશે.

મોહિનીચન્દ્ર—

અરે હું મસ્તાન પ્રેમની, મને કોઈ ન છેડારે;—મને.
લાચાર હું બિચારી છું, શીઠ લ્યો છો કેડારે.
જીવાનીથી દીવાની છું, મારો છેડો છેડારે છેલા—માઠ
પ્રાણદાન છે પ્રિતમાં પૂછી કરજો પ્રીત,
પ્રાણદાન તો સ્હેલ છે, કંઠણ પ્રિતની રીત,
આધાર તું કિરતાર મારો પાર બેડારે.—અરે
એમાં શું ?—

સુંદર સાહેબારે, મને શાને લીધી તમારી બાથમાં ?
રોકાયું હૈયું રહ્યું નારે હાથમાં.....સુંદર.
આશું ! સાહેબોની એટીકેટ છે ?

તું તો બેન્ટલમેન અપ-ટુ-ડેટ છે;
પ્રેમ મંદિરનું ચુંબન ગેટ છે,
એતો ગૃહસ્થાઈની સરટીફિકેટ છે !
સદા રહેવું રમણીઓના સાથમાં;
સોનેરી બળમાં પકડી ખુલ ખુલ ?
થઈ ખરેખર એકજ જૂલ—શાને.

સાત્ય પ્રકાશ—

આજ હું તો પરજયા પિયુથી રીસાજી,
મને મોહનજી આવી મનાવશે.
પાછળથી આવી એ પકડે પાલવડો,
હું કહીશ મોહનરી મુકોને કેડલો.
જોલ મારી મીઠડી ! જોલને રસીકડી ! એવું કહીને જોલાવશે,
બહાલમનાં નેણ મારા ચિતડાંના ચોર, મારા મીઠા કળાયલ મોર.
કહેશે જો કંથ મને વગડાનું ઢોર,
તોય હું કહીશ કાળજની ઢોર, ક્યારે આવશે.

સાત્ય પ્રકાશ—

બાઈ હું તો પરણી તોય કુંવારી;
મને મળ્યો વૃદ્ધ લસ્થાર, મારો એળે ગયો અવતાર—બાઈ.
સાસુ સતાવે નથુંદ ડરાવે મહેણાં સહુ સંભળાવે,
કબોડલાંની કહાણી કહી મને પાડોશણ શરમાવે—બાઈ
કુવે તળાવે પાણી જઈ ત્યાં, લોકો પાછળ આવે,
“નવી કાકી કયાં ચાલ્યાં” કહીને, પીટયા મને જોલાવે—બાઈ
એકજ ભુલ—

અજબ છપીલી તારી ગજબ ખુખી છે, લલચાળ્યો લટકાળો,
જોઈલે જોઈલે જોઈલે, આ ચપળ નયનનો ચાળો—અજબ.
આ ગાલની લાલી ઉપર ખુલ ખુલ મરી મરી જાય છે,
આ વહાલની ખ્યાલી ઉપર મુજ મન ઠરી ઠરી જાય છે.
આ વાંદરાને વાંદરીનો ખેલ અહીંયા થાય છે,
બાઈ ! આમ બઈરીને જોઈને દુનિયા દિવાની થાય છે.

બોળને મરોડે પાડે પરવશ પ્રાણ (એ તો)—જોઈલે.

મેથ માલની—

ચુંબનો લૂટારા લૂટો ન મ્હારા પ્રાણ,
 દિલ્લોર છે ઠગારાં તમારાં નેન બાણ.
 બાણું નહિ સાનમાંહિ હું નવેલી ન્હાની બાળ,
 થઈ કેદ હું ધુતારા હાં—ચુંબનો.
 બહુઈ બાળ નાંખી આશો ચમકાર !
 બહુઈ વેણનો, આ કેવો રણકાર !
 હસાવીને નચાવી કરી ધાયલ લાઝાર,
 હરિ દિલ્લમાં કુમારાં હાં—ચુંબનો.

પ્રુદ્ધદેવ—

પુલની પાંખડી લ્યો પ્રાણ, ગણી અંતરની ઓળખાણ—પુલની.
 રયામ સલુણા અમ ઘર આવ્યા, શા કરીએ સન્માન;
 નાથ નગિના પરિમલ ભીના, મન માન્યા મેહમાન—પુલની.
 આજું શું કહીએ સમજીને, સખી નયણના બાણ;
 વિકળ કમળ આ સરવર જળનું, લોગી ભ્રમર સુબાણ—પુલની.

પ્રુદ્ધદેવ—

પિયુ પિયુ પોકારતીરે, પપૈયા વધુ જીરે વનમાં,
 વિરહ અંગાર ઉઠે તનમાં, અતિશય બળી રહી મનમાં—પિયું
 ખીલતી આ ઠળી કુસુમની, લોગી વિના કરમાય;
 જીકતી આ લલિત પાંખડી, લોગી મધુકર મ્હાય—પિયું
 બાળા રસાળી અંતરે, આકુળ વ્યાકુળ થાય;
 નમ્ર નવાહા નૌંતમ રમણી, રસિક નરવર મ્હાય.
 હંસણી દુઃખી થતીરે, કોમળ માનસ ઉપવનમાં—પિયું

મહાશ્વેતા કાદંબરી—

ઝલી ભેળે મનાતી લોળી મેના, ભોળવશે તુજને પોપટજી
મુખે મીઠું ખાલી,

ઝલી ભેળ દેતી તું અંતર ખોલી.....ભોળવશે,

સાખી { પ્રેમે પોપટ દાઝ દીલની દીલ મહીં સમાવશે,
રૂતુ વસંતે માનનીને મદનરાજ મનાવશે.

રસ રાજની રસરેલ જ્યાં રગ રગ મહીં વ્યાપી જશે,

જખ મારી મેના માનશે, પણ ખોઈ પાચે લાગશે—

ખલીરાજ—

લાડકડી તારા લાડ કોડ સૌ પુરા કરશે કંથ,

સખી તું શીખજે પ્રેમનો પંથ (૨) લાડકડી.

પ્રિયતમ જ્યારે મંદિર પધારે, સામી લેવા જાજે,

રનેહ પુષ્પથી શ્યામ વધાવી, પતિ ગુણ ગીતાં ગાજે;

અરણ્ય પખાળી પ્રાણનાથનાં, વિજળલે વાયું વાજે રે—લાડકડી

ફૂં છું નાની નાર નવેલી, પ્રથમ શરમ ખડુ આવે,

છખીલા ઠઠી છણકાઈ જાયને, મુજને નહિ ખોલાવે;

આલાકી ખતલાવો એવી કે, રસિયો મને રીઝાવે—લાડકડી

મુચ્ચ કુમારી—

અમને પાછાં આપોને પ્રાણ ખ્યારાં અમ પુષ્પ એ રસાળા,

પુલ નંદન વન વાડીના અમારાં, મધુરી વાસવાળાં.

પુષ્પ સમા હૈડાંઓ ખાળા તમારાં,

પુષ્પ સમા મુખડેથી પુષ્પ સમા વચનો.

વરસાવે પ્રીતી પુષ્પ તણી ધારા અમ પુષ્પ—

વૈશંટપર્વ— રાગ—ભજન.

કાયા માયા કોઈકી નાહીં ભાઈ, સળ કહેતે હુંય અપની અપની.
સત્ય જુગમે હરીશ્ચંદ્ર ભયે રાજા, સત્યકી સત્ય કહી,
એક સત્ય કે કારને ઉને કાયા ખેચ દહી !
ત્રેતામે રાવણુ ભયો રાજા કંચન કોટ સહી.
એક લક્ષ પુત્ર, સવા લખ જ્ઞાતી, વાકો લકડી નાહીં મીલી ?
પ્રાન વાયુ જળ ઉડ ગયા તનસે, માયાભી મીટ ગઈ,
ધસ દુનીયામે વોહી નર ભુલા, જીસને કાયા અપની કહી.

છત્ર વિજય—

પાતળીઆ પાલવ છોડો કોઈ જોઈ જાશે,
—નખરાળાં શીઠ તડછોડો મારો જીવ જાશે.

ભોળી ભાળી હું બાળ કુંવારી,
બાળો ભોળો હું છું બ્રહ્મચારી.

(છોડો મારો હાથ મરડાઈ જાય છે.)

(આના આવાચાળા જોઈ લાહ્ય લાહ્ય થાય છે.)

કાં શું થાય છે ? (મારો જીવ જાય છે. અરે હાય હાય હાય.)

છત્ર વિજય—

સખી કાંટો વાગ્યો પુલડાં કેમ વીણ્યા જાય !

છે જરાક જેવો કાંટો પણ અંતરમાં ઉઠે લાહ્ય—સખી.

પીડા કારમી દૃઢ્યે નાગી, ઝીલું ઝીલું ખટકે જાય મા,

શું થાય, કંઈ સમજાય નહિં જીવ જાય મધુરે ચટકે અરરર.

પીડા આ શી કહેવાય ? ના રહેવાય,

જીવડો જાય અરરર લપક લપક થાય—સખી.

અરજીદાય—

સ્વર્ગવાસી વીરલાનો તમે સુણજો સંદેશ,
અખીલ વિશ્વમાંહિ ઉજ્જવળ તમારો દેશ.
ભૂલ્યા પાવનકર પૂર્વજનો મંગળ ઉદ્દેશ—સ્વર્ગ.
સમ કૃષ્ણનાં સંતાન તમે કહાવો,
વીર અર્જુનની યાદ કંઈ લાવો.
બાણ શૈલ્યા પર લીએ દીધેલા ઉપદેશ—સ્વર્ગ.

સ્વાતંત્ર્ય તણી ભાવના ખિલાવી,
પરતંત્રાની બેડીઓ હઠાવજો,
દેશ દેશને સુણાવો વિજયનાં સંદેશ—સ્વર્ગ.

કુમારપાળ—

મોંઘા જીવનની લ્હાણુ, સાહેબા સ્નેહે સ્વીકારજો.
પ્રીતિ નીભાવજો પ્રાણુ, સાહેબા સ્નેહે સ્વીકારજો—મોંઘા.
નિશદ્દિન શોભાવશું ઉરના મંદિરમાં આશા સાગરના ઘેરાંરે નીરમાં.
જીક્યાં જીવનના બહાણુ; કાંઠડે એને ઉતારજો—મોંઘા.

સાખી { પુરુષ જીવનના પંથમાં, પ્રમદા ન્યોત પ્રમાણુ,
 { દિવ્ય પ્રભાં પ્રકટાવટી, એજ સ્વર્ગની લ્હાણુ.

યૌવનની ક્યારીએ, રસની કટોરીઓ, પીજો રસીલા સુખણુ—સા.

ભાગ્યેદય—

ઓઆતા કુસુમ બાણુ મારી, ઓ પ્યારી, રંગીલો કાન ક્યાં ગયો,
મીઠા બોલ બોલી ફસાવી છબીલો કાન ક્યાં ગયો ?
હું હુંડું અકેલી વનમાં, અરે હાં, છુપાયો ક્યાં લાડીલો ?—
મટુકી લઈ હુંતો ગઈતી મહી વેચવાને, હુંટી લીધી નંદલાલે,
ભુલેલી ફસેલી થૈ ઘેલી છળેલી, બતાવો રસીલો ક્યાં લાડીલો ?

કુમારપાળ—

પ્રેમ તંત્ર અણુમોહ સખી એ શીખવ્યા નવ શીખવાય,
કોઈના શીખવ્યા નવ શીખવાય.

પડે સમજ અનુભવે આવડે, કાન્ત મિલન જ્યાં થાય,
એકાન્તે કાન્ત મિલન જ્યાં થાય.—સખી.

પ્રિયતમને જોતાં શરમ ચડે, ધડકે ઉર પાછા ચરણ પડે,
ત્યાં શાં શીખાયે પ્રણય તંત્ર, જ્યાં નયને મદ ઘેરાય;
હઠીલાં નયને મદ ઘેરાય—સખી.

પણ જ્યાં જરી આંખથી આંખ મળે, પળમાં ઉર એક બીજાં ઉછળે,
અધીરા હૃદયેથી હૃદય મળે, ત્યાં રસ સાગર છલકાય
સ્નેહથી રસ સાગર છલકાય.

શ્રી તુલશીદાસ કૃત—ભજન. રાગ—ખિહાર—

ખ્હાનાની પત રાખ, પ્રભુ તારા ખ્હાનાની પત રાખ:
ખ્હાનારે માટે જો દુઃખ દેશે તો, કોણુ જપે તારો જાપ—પ્ર૦
રોહીદાસની તમે પાતરી લીધીને, નવ જોઈ જાત કે ભાત;
સેનાના માટે સનમુખ રહીને, તમે નાઈ, કહેવાયા નાથ—પ્ર૦
પ્રહલાદની તમે પ્રતિપાલણુ કીધીને, સ્થંભમાં પુર્યો વાસ:
તાતી કઢા તમે શિતળ કીધી, સુધન્વાને પાસ—પ્ર૦
પંચાળીના પટકુળ પુર્યાં ને, રાખી સભામાં લાજ;
સાયરમાંથી છુટો રાખ્યો, રામ કહેતાં ગજરાજ—પ્ર૦
ઝેર' હતાં તેનાં અમૃત કીધાંને, આખ્યાં મીરાં ને હાથ;
મે'તા ને માંડળીક મારવા ધાયો, તો કેદારો લાવ્યા મધરાત—પ્ર૦
ભકતોનાં તમે સંકટ ભાંગ્યા ત્યારે દ્રઢ આવ્યો વિશ્વાસ;
“તુલશી”ના સ્વામીને કહું કરજોડી, પુરો અંતર આસ—પ્ર૦

સંસાર નૌકા—

ક્યામ જુલે હીડાળા કુંજન બનમે ! કુંજન બનમે મધુ બનમે.
 લતાએ પુષ્પોડો, જુલેમે કયા જુલાતી હંએ ?
 પવનકે ઝાંકોમે કયેસી સુગંધ આતી હંએ ?
 અમનમે જીમકે શાખે સમા દીખાતી હંએ ?
 મદનકો ગોદમે લેકર, એહ સખ રમાતી હંએ ?
 બસ ગઈ સાવરી સુરત એહ નયનનમે ?

મી ભોજભગત કૃત—આખંખો-રાગ-ભજન.
 મુરખે નાર કુભારજી આણી, એનું ઘર કયું ધુળધાણી. (ટેક)
 પાંચ મણની લાપસી ભરડી, મણની ભુંજી ધાણી;
 ધીન ઘાડવા ધોળી નાંખ્યા, દુધમાં નાંખ્યું પાણી-મુરખે.
 વાર પરવે વઢવાડ કરેને, કલેશ કરે જાણી જાણી;
 છોકરાંને માથે છણકાં કરેને, ચૂંટીએ લે તાણી તાણી-મુરખે.
 ખરે ખપોરે રસોઈ નીપજવેને, રાતે જાતી પાણી;
 છોકરાંને મારી મારી સુવાડે, એલાવા રાત જાણી-મુરખે.
 ટાઢું શીળું કંથ આગળ ઝાંસે, મરે ન્યારે ભૂત તાણી;
 સાંજ પડે ઘેર ભટકીને આવી, ઉપર જાતાં રીશાણી-મુરખે.
 પટીયા પાડી આંખ આંજી આઠડે, સાસરે પીયર ન સમાણી;
 “ભોજભગત” કહે ગુરૂ પ્રતાપે, ઉતરેલ નાર શીઠ આણી-મુરખે.
 મહાપ્રેતા કાઠંખરી—રાગ, ભજન—

રૂપે શું મન રાચોરે કાયાનો રંગ કાચોરે ભગવાન ભજો (ર)
 હાડ માંસ ને રૂધીર ભરેલું, મઢ્યું આમડે અંગ (ર)
 ગંદા દેહનો ગર્વ નકામો, કાયાનો રંગ પતંગ;
 જાડસો નહિં સાચોરે, કાયાનો રંગ કાચોરે-ભગવાન ભજો.

સાથે સન્યાસ—

પ્રાણકાંઈ સદેશ મીઠડા કહાવળે, મોહનજી મોઘેરાં નેહે ભીંભવળે
પ્રેમ પાસ ખાંધ્યો તે (હા) શાણા સલુણા નિભાવળે—પ્રાણ.
અંતર ગુંથાયાં એ પ્રીતિનાં સૂત્રે, એથી જુદાં ના થવાય બે,
દુર થાતાં તો હૃદય ચીરાતાં મીઠી મુર્તિ ઉર છવાઈ, હુંથી ના ભુલાયળે.
દ્રૌપદી વચ્ચે હરજી—રાગ—ધાળ—ભજન.

ગરૂડે ચડી આવળે ગીરધારીરે.—(ટીક)

હસ્તિના પુરમાં હોડ ખંધાણારે, માંડયું જુગટુ ને પાસા ઢાળ્યારે;
પહેલા પાસે હસ્તીનાપુર હાર્યા—ગરૂડે ચડી—૧

બીજે પાસે તે વચ્ચે ભંડારરે. ત્રીજે પાસે ઉભાનો નહી કારરે;
એમ હાર્યા તે વારંવાર—ગરૂડે ચડી—૨

ચોથે પાસે આતુરી વિશારીરે, પાંચમે હાર્યા દ્રૌપદી નારીરે;
હરી લાજ રાખોને હમારી—ગરૂડે ચડી—૩

પાંચે પાંડવો બેઠા છે ત્યાંહેરે, મોટા રાજા સભાની માંહેરે;
આવી બેસો ખોળાની માંહે—ગરૂડે ચડી—૪

ત્યારે બોલ્યા સતી ઘણી રીસેરે, ખોળે બેશસે ગદા ભીમ કેરીરે;
તેતો પાંડવ કુળની પુંજેલી—ગરૂડે—ચડી—૫

પછી દુઃશાસન ચીર ઉતારેરે, સતી ત્રાહિ ત્રાહિરે પોકારેરે;
પ્રભુ આવો સતી તાણી બહારેરે—ગરૂડે ચડી—૬

હરીએ આવી દીધું દરશનરે, તેને કોઈ ન દેખે રાજનરે;
એક દ્રૌપદી હરખ્યાં મનરે, ગરૂડે ચડી આવીયા ગીરધારીરે—૭

ચીર પુર્યાં હરીએ પૂરાંરે, નવસે નવ્વાણું તો કોરારે;
સભા સહુ દેખતાં અમુકારે, ગરૂડે ચડી આવીયા ગીરધારી—૮

સુરદાસ—લજન—રાગ—લજન. પદ.

નાથ કેસે ગજકો બંધ છુડાયો, પ્રભુ એહી અચરજ મોહે આયો-ના.
ગજ ઓરઆહ લડત જલ લીતર, લડત લડત ગજ હાર્યો,
જવલર શું રહી જલ ઉપર, તબ હરી નામ પુકાર્યો-ના.
સવરીકે ઘોર સુઠામાકે તાંદુલ, રૂચી રૂચી ભોગ લગાયો,
દુર્યોધનકો મેવો ત્યાગી, ભાણ વિદુર ઘર પાયો-ના.
પેઠ પાતાળ કાળી નાગ નાચ્યો, ફણપર નૃત્ય કરાયો,
ગીરી ગોવરધન કરપર ધારી, નંદ ઘર લાલ કહાયો-ના.
અગાસુર માર્યો, બગાસુર માર્યો, દાવાનળ પાન કરાયો,
સ્થંભ ક્રોડ હિરનાકંસ માર્યો, નરસંગ નામ ધરાયો-ના.
અજમેલ ગજ ગુનકા તારી, દ્રૌપદીકો ચિર પુરાયો,
પયપાન કરતાં પુતના મારી, કુબ્જકો રૂપ બનાયો-ના.
ખોલ કોટડી ખ્યાલ ધાયો, ગરૂડકો નાહિ ખોલાયો,
છુટો નહી રાધાજીકો કંઠન, ઓ ખાલ કહારે ગુમાયો-ના.
ભેગી જીનકો ધ્યાન ધરત હે, ધ્યાન ધરત નહીં આયો,
“સુરદાસ” પ્રભુ તિહારે મીલનકુ, જશોદાકી ઘેન ચરાયો-ના.

સુરદાસ કૃત—લજન—રાગ—પદ.

કેવું તે વાશે વહાણું; ઘેલા પ્રાણી કેવું તે વાશે વહાણું-(ટીક)
સાડીને લાવું પુત્ર પરણાવું, કાલની વાત ન જાણું-ઘેલા.
બળીરાજ કહે લેઉં ઇન્દ્રાસન, યજ્ઞ કીધા નવ્વાણું-ઘેલા.
જગત જુગદીશ ના ઓળખ્યા, ક્ષણ એક ન રહેવાણું-ઘેલા.
કાયા જુઠી માયારે જુઠી, જુઠું તે ઘર કેરું નાણું-ઘેલા.
“સુરદાસ” કહે તમે હર! ભણ લ્યો, ઓચિંતુ આવશે આણું-ઘેલા.

સ્વદેશ સેવા—

અલી આમ રીસાઇએ, સમયની નીહાળી નાવલીયાની સંગ,
પછી આવે મનાવે, લિન્ન લિન્ન ભાવે, છણુકી મહનના જ'એ.
વાહ વાહ સાંભળ—(પછી)

વહન હસ્તું કરી ચંચળ નયનો, મધુર શબ્દ મરમાળા—
માન મહીં મરડાતાં જાતાં, છળીએ શ્યામ રસાળા—(એમ....હા)~
કરગરતા જો આવે કંથ તો, છલંગ ભરીયે છેટી,
ખહુ તાણુતા તુટે, ભાવે જઇએ લેટી—અલીં

મીરાંબાઇ—

રાગ—ગરબો.

મને મળ્યા છે મીત્ર ગોપાળ, નહીં જાવું સાંવરીએ (૨)
સંસાર માફે સાસરે, સંતોની પાસે પીએર,
લખરેચોર્યાસીનું લમવું ટળ્યું, મેંતો મેળવ્યા છે ત્રિકમ હાથ—નં
સાસુ હમારી સુખામણારે, સસરોળ સંતોષ,
જેઠ જુગાજુગ જીવજો, મારો, નાવલીઓ નીરદોષ (૨)—નં

મારા દીએરને દો દીકરી, દોનુ રાજ કુમાર;

એકને સખ જુગ મોહી રહે, ને ખીજીને જાણુ ચાર—નં

મને મળીયા છે જણુ ચાર, નહીં જાવું સાંવરીએ,
લાલ કુસંબા ચુંદડીરે, નહીંરે ઓઢું તે કઢાય;
જો ઓઢું તો પ્રેમ રશ ચાખીને, મારા નાથ છળીલાળ સાથ—નં
મારા નાથ છળીલાળ સાથ, નહીં જાવું સાંવરીએ....હાં....

(ખોલો સત્યનારાયણ દેવકી જય, અન્નેધ્યા નાથકી જય,
લક્ષ્મી માતકી જય, સીતા માતકી જય, ખોલો ભાઈ સખ
સંતનકી જય, ખોલો સીતા રામકી જય)

નવલ-કુમુદ —સગ-ગરબો. (બેન્ડ સાથે)

ભાન ભુલ્યા છો રાજ, મુખડાની મલકે. (૨)

કામણુગારી કીકીની હલકે, હડીલા રાજ (૨) ભાન ભુલ્યા છો.

ઝાંઝરને ઝણકે, નેપૂરને રણકે, (૨)

જોખનીયાની ભુરકીની ભનકે, હડીલા રાજ (૨) ભાન ભુલ્યા છો.

હાથને લટકે, ચાલને ચટકે, (૨) પતલી કમર કેરે કટકે-હૃં

બિટવમંગળ ઉર્ફે મુરદાસ—

દાસ પરે દયા લાવોરે, દયાળુ દેવા દાસ પરે દયા લાવોરે-ટેક.

સંસારી સંબંધ ત્રોડી, જીવ આપ ચરણે જોડી,

હુંતો ખની જોડો ખાવો ખાવોરે—દયાળુ

આંખો વિના સંકટ આવું, ખાડામાં ગોથા ખાઉં,

વારે અવિનાશી આવો આવોરે—દયાળુ

બિટવમંગળ ઉર્ફે મુરદાસ—

વિષય વાત મમ માત તજીને કૃષ્ણ ભજન તું કરવા દે.

ધર્મવ્રતિ એ ધરણીધરનું ધ્યાન ધૃતિથી ધરવા દે.

અધમપણાને અલગ રાખી. ભંડાર ભક્તિના ભરવા દે.

નટવર નામનું નાવ મળ્યું છે તો ભવસાગર તરવા દે.

નાશવંત નર નામ છોડીને અક્ષય વરને વરવા દે—વિષય.

બિટવમંગળ ઉર્ફે મુરદાસ—

હું ભજન કરીશ હરીનું સદા સુખે—ભજન.

આ સંસાર આગ સમ લાગે મિથ્યાં કાંકાં મારી હારી-ભજન.

નહીં કોઈને કેવા તમારી વાત આ બધાઉં છું;

રાખો ભરોસો હૃદયમાં હું દેવના સમ ખાઉં છું.

છોડો ક્ષમા લાવી મને, ઝટ અહિંથી ભાવા દિઓ;

સંતા તણા સહવાસમાં, ગુણ કૃષ્ણના ગાવા દિઓ.

ફેસન રેકર્ડ નં. ૨૩૩) — નવિ વહુનું ફારસ —

ધણી—શું દુનિયા અદેખી છે? મારા મહેરબાન આટલા વર્ષે ઘયડે ઘડપણ બાયડી પચણ્યો તેમાં તેમનું શું જતું હશે! આખો દહાડો નવીનીજ વાત; મારા મહેરબાન, ગલીએ, શેરીએ ચોરે ચવટે જ્યાં, બેઠાએ ત્યાં નવી, નવી ને નવીનીજ વાત, રૂપીયા ખરચ્યા તો મેં ખરચ્યા, તેમાં લોકોનું શું જતું હશે? મારા મહેરબાન: વાત તો એ છે કે નવી....જાણે જરા રૂપાળી છે, અને હું જારા ઘયડો છું, પણ તાંબાની રાખ ખાધી છે તાંબાની. એટલે લોકો ભલેને હસે. આ, નવી જાણે આજકાલ દરશન કરવા જાય છે, એ મને ખીલકુલ પસંદ પડતું નથી, પણ હવે શું કરીયે? જો કાંઈ કહેવા જઈએ તો તો ફળેતીના ફાળકા. મારા મહેરબાન. માટે લાવ જો કાંઈ માને તો એને બે બોલ કહું, નવી, એ નવી?

નવી—શું છે? કહોને જલદી કહેતા હો તે.

ધણી—(બેઠા લેજો મારા મહેરબાન, આ નવી વહુનો નખરો, આપણે જાણે ખેંચાઈ ખેંચાઈને મરીયે અને લોકોનું કહેવું કાને ન ધરીયે તોએ પાછો શીરપાવ તો આ) અરે પણ તું આમ ગુસ્સે શું કરવા થાય છે!

નવી—ત્યારે ભસી મરોની જલદી, હવ કેમ ખાઓ છો!

ધણી—આ જાણે હું તને એમ કે'તો હતો કે તું આ દરશન કરવા જાય છે તે.....

નવી—ત્યારે શું દરશન કરવા ન જઈએ?

ધણી—અરે પણ.....પણ.....

નવી—ત્યારે શું ધરમ ન સાચવીએ?

ધણી—ધરમ સાચવવો—અને દરશને જવું.

નવી—ત્યારે શું તમે દરશન કરવા જવાનું બંધ કરશો?

ધણી—ના ના, દરશને જવું પણ ત્યાં ઝાઝીવાર રોકાઈએ નહિ કારણ કે લોકો પછવાડે નીંદા કરે.

નવી—તેમાં તમે શું શીખામણ આપો છો, અમને અમારા આપઘાતાની ઈજ્જત બહાલી નહી હોય કે?

ધણી—ના, ના, તુંતો ખાનદાનનું ફરજંદ છો કેની?

નવી—ત્યારે. ધણી—પણ જરાક રૂપાળી છે તેથી.

નવી—ત્યારે શું તમારાં મોઢાં સામું જોઈને બેસી રહીએ કેમ, અને બહાર પણ ન જઈએ કેમ? બે એમ કરશો તો હું મારે પીયર ચાલી જઈશ હા વળી દ્યો!!!

ધણી—નહીં, નહીં, નહીં, મારી ખ્યારી એમ તે બને મારી પાડી, મારી પાડી!

—નવી પ્રાણ થકી તું ખ્યારી, તારા પર હું નહિ વારી,
મીઠા બોલો બોલો ખ્યારી, માંડે કાળજ લીધું કાઢી.
મોઢું તારું મનહર જોઈને હૈડું આ હરખાય;
કામ ત્યાગીને આખો દહાડો બેસી રૂં એમ થાય,
મોટા ભાગે મળી નવી તું, ભલે ભલે એમ થાય (૨)–

(સામ્રામ નં ૦ ૫૮૭)—મીં ૦ મુશહબલી—

(શેઠ શેઠાણીનો ઝગડો જરા કાન દઈને સાંભળો.)

શેઠ—જેઉં તારું મુખડું ને રાજરાજ થાઉં મારી રંગીલી બાપડી.
વાહ, તારો લટકો, વાહ તારો ચટકો—(૨)

હંસ જેવી ચાલ જોઈ, ખુશી ખુશી થાઉં—મારી રંગીલીં
હંસ જેવી ચાલ જોઈ ખુશી ખુશી થાઉં, મારી છોલેલી પાપડી.

જેઉં તારું મુખડુંં

શેઠાણી—વાહ, વાહ, વાહ, વાહ, મારા છેગાળા.

શેઠ—છઠએ રૂપાળા. શેઠાણી—કાજળથી કાળા.

શેઠ—ન કર તું ચાળા. શેઠાણી—કરવાની ખસ.

શેઠ—માર ખાસે તું ખસ. શેઠાણી—જઈશ મૈયર ચાલી,

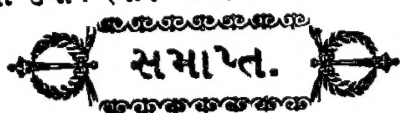
શેઠ—એ, ના ના, એ બહાલી, શીદ જાય છે ચાલી, તારી બોલી
લાગે કાલી કાલી,

જેઉ તાર મુખડું ને રાજ રાજ થાઉ મારી રંગીલી બાપડી.
(આખું ગાયન ફરીથી)

એ ચલી એમ તારે કાંઈ રીસાવું જોઈએ ? ઘર છે. એ
તો હાંડલા ખડખડે, તારે એમ ન કહેવું જોઈએ કે હું મધ્યરે
ચાલી જાઉં, બાઈઓ જ્યારે પરણશે ત્યારે ખબર પડશે.

સાખી —પીંપળ પાન ખરંતે, હસ્તી કુંપળીયાં,
હમે વિત્યું તમે વિતસો, ધીરો બાપડીયાં.

સમજ્યા કેની ? ત્યારે ખબર પડશે.

કોઈપણ જાતની નાની મોટી ચોપડીઓ (પુસ્તકો) બહાર
ગામનાં ગ્રાહકોને ખરીદવાં હોય ત્યારે તેઓ મુંઝાય છે !

—તેને માટેજ હમેએ બહારગામના ગ્રાહકોને દરેક
જાતનાં પુસ્તકો (કંઈ કંઈ લેટો સાથે) વીં પીં પોષ્ટથી
ફીક્ષયત ભાવે ખાત્રીપુર્વક મોકલી આપવા ગોઠવણ રાખી છે.

લખો:— શાં યુનીતાલ મગનલાલ બુકસેલર.

૬૦ રાણીતળાવ—સુરત.

તૈયાર છે !

તૈયાર

આજ સુધી
કદી નહિ
બહાર પડેલાં
અને ખાસ

ચુંટી કાઢેલા
જગપ્રખ્યાત
ગાયનોનો
અમૂલ્ય ખજાનો.

—: સંગીત :—

ક્રોનોગ્રાફ ગાયન સંગ્રહ.

ભાગ
૧ થી ૪ સાથે

લગભગ ૨૦૦
વખણાયેલા
ગાયનોનો
સંગ્રહ.

આજેજ ખરીદો.

મળવાનું ઠેકાણું:—

બુકશેલર મણીલાલ ભાઈશંકર વ્યાસ.
૬૦ સ્ટેશન રોડ—મુરત.

તથા સોલ એજન્ટ—ઠક્કર આણંદજી ગોપાલદાસ.

મુરત લીમડાચોકમાં આવેલા દેરી મીઠા પ્રેસમાં
મગનલાલ વતમાળીદામે છાપી

